

Sledování ošetrovatelské péče o periferní intravenózní vstupy u hospitalizovaných dětí

Mgr. Gabriela Světnická, prof. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.

Ústav ošetrovatelství a porodní asistence Lékařské fakulty Ostravské univerzity

Cíl: Cílem studie bylo zjistit, jak je prováděna ošetrovatelská péče o periferní intravenózní vstupy u hospitalizovaných dětí.

Metodika: V rámci průřezové studie byla monitorována ošetrovatelská péče o zavedené periferní žilní katétry (PŽK) pomocí hodnotícího nástroje PIVC-mini Q u 209 dětí ve věku od 6 do 11 let. Výzkum byl realizován v sedmi nemocnicích Moravskoslezského kraje od července 2021 do března 2022. Hodnocení prováděly proškolené sestry na daných odděleních.

Výsledky: Bylo zjištěno, že ošetrovatelská péče o intravenózní vstupy dětí je prováděna sestrami na základě jejich osobních zkušeností. Intravenózní vstupy byly u dětí často ponechány i přes bolestivost v místě zavedení, na katétrech bylo nezdědky znečištěné a odlepující se krytí, sledováno bylo také zatvrdnutí žíly za místem zavedení a zvýšená teplota v místě aplikace. Oproti tomu sestry řádně zaznamenávaly provedenou ošetrovatelskou péči o PŽK do zdravotnické dokumentace a vhodně volily velikost zaváděných katétrů. Téměř polovina sester pak volila správné místo zavedení PŽK (hřbet ruky), ostatní vybíraly místo pro aplikaci PŽK nevhodné, konkrétně loketní jamku a zápěstí.

Závěr: Studie sledovala ošetrovatelskou péči o PŽK u hospitalizovaných dětí pomocí nástroje PIVC-mini Q. Některá zjištění jsou dobrým ukazatelem toho, v jakých oblastech je vhodné provádět školení zdravotnického personálu, což by mělo vést k dosažení uspokojivé prevence vzniku komplikací, ke kterým může dojít nesprávnou ošetrovatelskou péčí o intravenózní vstupy.

Klíčová slova: ošetrovatelská péče, periferní žilní katétr, děti, sestry, PIVC-mini Q.

Monitoring of nursing care for peripheral intravenous access in hospitalized children

Objective: The objective of the study was to determine how nursing care for peripheral intravenous access is performed in hospitalized children.

Methodology: As part of an observational study, nursing care for inserted peripheral venous catheters (PVC) was monitored using the PIVC-mini Q evaluation tool in 209 children aged 6 to 11 years. The research was carried out in seven hospitals of the Moravian-Silesian Region from July 2021 to March 2022. The evaluation was performed by trained nurses in the respective departments.

Results: It was found that nursing care for children's intravenous access is performed by nurses based on their personal experience. Intravenous access in children was often kept despite pain at the insertion site, catheters were often covered with dirt and peeling, hardening of the vein behind the insertion site and increased temperature at the insertion site were also observed. On the other hand, the nurses properly recorded the performed nursing care for PVC in the medical documentation and appropriately chose the size of the introduced catheters. Almost half of the nurses chose the correct place to insert the PVC (back of the hand). The other nurses chose an unsuitable place for the application of PVC, specifically the elbow pit and the wrist.

Conclusion: The study monitored the nursing care of PVC in hospitalized children using the PIVC-mini Q. Some findings are a good indicator of the areas in which it is appropriate to carry out training of medical personnel, which should lead to the achievement of a satisfactory prevention of complications that can arise from improper nursing care of intravenous access.

Key words: nursing care, peripheral venous catheter, children, nurses, PIVC-mini Q.

Úvod

Až 80% pacientů hospitalizovaných v nemocnicích vyžaduje intravenózní terapii (1)

a právě periferní žilní katétry (PŽK) dnes patří mezi nejpoužívanější intravaskulární přístupy. Při dodržování doporučené ošetrovatelské péče

představují PŽK bezpečné vstupy do cévního řečiště s nízkým výskytem závažných komplikací. Nicméně komplikace jako flebitida, extra-